

Shrnutí

Cílem této práce je rozbor platné právní úpravy účetnictví podnikatelských subjektů v České republice. Opomenuty však nejsou ani mezinárodní aspekty této problematiky, zejména proces harmonizace účetnictví v Evropské unii a vznik a vývoj Mezinárodních účetních standardů (IAS/IFRS) a Všeobecně uznávaných účetních zásad (US GAAP). Práce definuje pojem účetního práva ve smyslu souboru právních norem upravujících způsoby vedení účetnictví a práva a povinnosti účetních jednotek.

Práce se člení na úvod, šest kapitol a závěr. Jednotlivé kapitoly pojednávají o různých aspektech problematiky účetnictví a jeho právní úpravy. Kapitola 1 popisuje historický vývoj účetnictví. Obsahuje tři části, z nichž první zkoumá důvody vzniku účetnictví, druhá se zaměřuje na jednotlivé etapy vývoje účetnictví a třetí rozebírá vývoj této disciplíny v České republice od roku 1918 do současnosti.

Kapitola 2 ve své první části vymezuje pojem účetnictví, druhá část se zabývá jeho předmětem, tedy hospodářskými skutečnostmi, o nichž účetní jednotka účtuje a třetí část vysvětluje jednotlivé účetní zásady. Čtvrtá část je věnována postavení účetního práva v systému práva a jeho vztahu k jiným právním odvětvím.

Kapitola 3 si klade za cíl seznámit čtenáře s prameny právní úpravy účetnictví. Ve svých třech částech se nejprve zaměřuje na právní úpravu v České republice (zákony, vyhlášky, České účetní standardy), následuje výklad o mezinárodních pravidlech vedení účetnictví (Mezinárodní účetní standardy IAS/IFRS, Všeobecně uznávané účetní zásady US GAAP), závěrečná část této kapitoly zkoumá regulaci na úrovni Evropské unie a její implementaci do českého právního řádu.

Pojednání o subjektech povinných vést účetnictví obsahuje kapitola 4. Definuje pojem „účetní jednotka“ v právním smyslu a porovnává jej s vymezením účetní jednotky ve smyslu ekonomickém.

Kapitola 5 se týká odpovědnosti při vedení účetnictví, která nastupuje jako sekundární následek porušení primární zákonné povinnosti. Prvá část této kapitoly je věnována odpovědnosti za správní delikty, druhá se zaměřuje na odpovědnost za trestné

činy. Zmíněna je rovněž trestní odpovědnost právnických osob, k jejímuž zakotvení v Českém právním řádu by mělo pravděpodobně v nejbližší době dojít.

Šestá kapitola obsahuje stručné pojednání o právní úpravě ověřování účetních závěrek, tedy auditu, a o postavení, právech a povinnostech osob, jež tuto činnost vykonávají.

Závěr práce shrnuje výhody a nevýhody současné právní úpravy účetnictví v České republice a naznačuje možný směr vývoje účetní legislativy v budoucnu.